

InEen en LHV omarmen oproep “Het roer moet om”

ineen
ORGANISEERT DE EERSTE LIJN

Huidige stelsel verlamt ontwikkeling eerstelijnszorg

In de hele gezondheidszorg zuchten en steunen zorgverleners onder de regeldruk van het huidige systeem. Complexe bekostiging, een woud van declaratieregels, informatiesystemen voor registratie en verantwoording en regels om kwaliteit van de zorg te “meten”. Regels en systemen die door zorgverleners voor een te groot deel als ballast worden ervaren omdat ze niet aansluiten op hun professionele motivatie om patiënten goede zorg te bieden.

Het actiecomité van huisartsen “Het roer moet om” heeft de stoute schoenen aangetrokken en de problematiek luid en duidelijk een stem gegeven. Ze willen samenwerking en niet concurrentie als uitgangspunt nemen. Ze willen de gelijkwaardigheid tussen zorgverzekeraars en zorgaanbieders herstellen. Ten derde willen ze als leidende principes: vertrouwen in de professional en vermindering van administratieve belasting. Bovendien ervaren zorgverleners onvoldoende steun om samenhangende, multidisciplinaire en programmatische zorg te kunnen organiseren. Niet alleen huisartsen en huisartsenorganisaties lopen hier tegenaan, ook apothekers, fysiotherapeuten en wijkverpleegkundigen worstelen met deze problemen.

Gelijkwaardige verhoudingen

InEen en de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) hebben de oproep van het actiecomité omarmd. Er ligt een gedegen analyse van mogelijkheden om weg te komen van de mededingingsregels die samenwerking en gelijkwaardige verhoudingen tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars belemmeren. Het huidige contracteercircus behoeft inderdaad dringend aanpassing: reëel overleg op basis van vertrouwen, afspraken voor langere termijn in plaats van de jaarlijkse rituele dans, afspraken over structurele ondersteuning en een degelijke infrastructuur voor de professionaal.

De minister van Volksgezondheid, Kammerleden en zorgverzekeraars zijn van goede wil om tot verbeteringen te komen. Het grote risico blijft: iedereen doet een plas en alles blijft zoals het was. Bij elke oplossing moet één ding voorop staan: het belang van goede zorg voor de patiënt. Goed opgeleide, gemotiveerde en samenwerkende zorgverleners zijn daarvoor onmisbaar. Er

We moeten afstappen van een paar illusies van het stelsel

zijn helaas geen eenvoudige oplossingen. Het huidige zorgstelsel heeft zich vertakt in een groot aantal institutionele belangen waardoor verzanden in impasses of slappe compromissen een reëel gevaar vormt.

Idee-fixe

De kern van de oplossing is dat we moeten afstappen van een paar illusies van het stelsel. Afscheid durven nemen van de idee-fixe dat zorgverzekeraars kunnen concurreren op kwaliteit van de zorg. Dat verlost ons van de noodzaak dat elke zorgverzekeraar tot in de kleinste details het eigen inkoopbeleid formuleert met alle irrationele verschillen in tarieven en voorwaarden, die zorgverleners zo frustreren. Als we ook het waanidee loslaten dat zorgverleners in de eerste lijn elkaars concurrenten zijn,

dan kunnen zij vrijuit samenwerken en met verzekeraars afspraken maken over goede zorg. Zo ontstaat ruimte voor een gezonde mix van landelijke basisafspraken en regionale vrijheid, ruimte om de papierwinkel van contracten grondig op te ruimen en ruimte om afstand te nemen van de kille resultaatbekostiging op basis van indicatoren met de perverse prikkels die dat oplevert. Want goed scoren op indicatoren is lang niet altijd hetzelfde als goede zorg leveren. We moeten de warmte opzoeken van samenwerking en onderling vertrouwen om verder te bouwen aan goede en doelmatige zorg.

De minister moet de mededingingsautoriteit op dit spoor willen zetten. Zorgverzekeraars moeten het eigen inkoopbeleid deels willen afstaan: landelijke afspraken aan hun koepel Zorgverzekeraars Nederland en regionale afspraken overlaten aan de verzekeraar die in een regio marktleider is. Daarnaast hebben we de zorgverleners nodig die verantwoordelijkheid nemen om te laten zien dat kwaliteit en doelmatigheid van zorg ook mogelijk is zonder perverse bekostigingsprikkels en onzinnige registraties. Willen we echt vooruitkomen als sector, dan moet het roer inderdaad om en moeten we het gezamenlijk stevig in handen nemen. <<

André Louwen, directeur Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer en bestuurslid InEen